Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі ўніверсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА імя У. І. ЛЕНІНА

№ 5 (553) | Субота, 8 лютага 1964 г. | Цана 1 кап. | Год выдання XVII-ы

Пачын гаркаўчан падхопл

Цікавымі і карыснымі справамі сустрэлі зімовыя кані студэнты хімічнага факультэта нашага ўніверсітэта. Па піўшы пачын гаркаўчан—«Студэнт-хімік—паўпрэд у вёсць яны правялі ў гэтыя дні вялікі агітпрабег, мэта якога—пр ганда гістарычных рашэнняў снежаньскага Пленума КПСС. У прабегу прынялі ўдзел студэнты другога і пя курсаў.

Студэнты іншых курсаў чыталі лекцыі па хіміі, дап галі праўленням калгасаў і спецыялістам сельскай гаспад арганізоўваць работу аграгурткоў па месцу жыхарства.

Гэта, так сказаць, першыя крокі ў ажыццяўленні лозунга, які ўзнялі гаркаўчане. Цяпер распрацоўваюцца планы на лета. Мяркуецца, што пяцьдзесят студэнтаў паедуць працаваць на будоўлі вялікай хіміі. Шмат работы будзе ў сёлах і вёсках рэспублікі ў членаў навуковых гурткоў. Дарэчы, такія гурткі функцыяніруюць зараз пры кожнай кафедры факультэта.

Прыязджайце да нас у Растоў

Гэтымі днямі ў нашым універсітэце пабывала студэнцкая дэлегацыя Растоўскага-на-Доне дзяржаўнага ўніверсітэта. Група членаў камітэта камсамола і камсамольскіх актывістаў РДУ робіць паездку па маршруту Растоў-на-Доне—Масква — Вільнюс—Мінск—Кіеў — Растоў-на-Доне з мэтаю пазнаёміцца з пастаноўкай работы ў камсамольскіх арганізацыях мясцовых універсітэтаў, падзяліцца вопытам сваёй работы, наведаць гістарычныя мясціны гэтых гарадоў. У гасцях «Беларускага ўніверсітэта» пабываў кіраўнік дэлегацыі, член камітэта ВЛКСМ РДУ Юрый Багачоў.

Дарагія сябры! Знаёмства з вашай цудоўнай сталіцай, з універсітэтам, яго вучэбнымі карпусамі і інтэрнатамі, сустрэчы ў камітэце камсамола, бібліятэцы, музеях і на кафедрах універсітэта пакінулі ў нас самыя яркія ўспаміны.

Мы зайздросцім вам у лепшым сэнсе гэтага слова. Вашы цудоўныя музеі, актавая зала, чытальныя залы, клуб шашыстаў — ўсё гэта хвалюе і наўрад ці забудзецца.

Праўда, факультэт грамадскіх прафесій у нас працуе ўжо трэці год і працуе лепш. Ён па двухгадовай праграме выпускае лектараў-прапагандыстаў, культмасавікаў, рэжысёраў, журналістаў, бібліятэкараў.

Наша навуковая бібліятэка сумесна з кафедрай рускай літаратуры і камітэтам камсамола праводзяць цікавыя дыспуты, літаратурна-мастацкія вечары, вечары сустрэч з дзеячамі літаратуры і мастацтва, абмеркаванні манаграфій растоўскіх вучоных, агляды новай кніжнай і часопіснай літаратуры.

Ваш горад светлы, чысты, прыгожы, юны. У вас ёсць чым ганарыцца і ва ўніверсітэце. Вы маеце моцны фізічны факультэт, навуковыя кадры, абсталяванне. Мы пазнаёміліся з тэатрамі і кінатэатрамі Мінска, з кінастудыямі, музеямі, паркам імя Чалюскінцаў, з прыгожымі і прасторнымі плошчамі, цудоўнымі дзяўчатамі і юнакамі. Вялізнае ўражанне зрабіў Дом-музей Першага з'езда РСДРП, які ўзнаўляе гістарычныя падзеі. Мы любаваліся горадам з акна вашага ўніверсітэцкага аўтобуса.

Дзякуй вам за сустрэчу, дарагія сябры! За ўвагу, чуласць, клопаты! Нізкі паклон беларускай зямлі.

Да сустрэч у Растове. Прыязджайце да нас. Будзем вельмі рады.

Юрый БАГАЧОЎ,
член камітэта ВЛКСМ Растоўскага-на-Доне дзяржуніверсітэта, кіраўнік дэлегацыі.

Вынікі карпатлівай работы

Студэнты падрыхтоўчага факультэта здалі сваю першую сесію. Яны трымалі экзамен па рускай мове і залікі па матэматыцы і чарчэнню.

Вынікі сесіі паказалі добрую падрыхтоўку замежных студэнтаў. З 78 чалавек добра і выдатна адказвалі на экзамене 55. «Студэнты без слоўніка чыталі незнаёмыя тэксты, пераказвалі іх, выконвалі разнастайныя лексіка-граматычныя заданні, адказвалі на пытанні. Многім прапаноўваліся тэмы для гутарак аб знаходжанні Фідэля Кастра ў СССР, аб Кубе ўчора і сёння, аб Мінску, аб кінафільмах, аб сваім родным горадзе і г. д.»,—гаварыла на пасяджэнні кафедры ў дакладзе па выніках сесіі загадчыца кафедры Т. П. Плешчанка.

Асабліва добра справіліся са здачай экзамена студэнты Маліна Гансалес Агусцін (група выкладчыцы Т. І. Анісімавай), Саса Падрон Марцін (група М. І. Шурын), Самора Гіральт Абунадзіо і Мартэль Абелос Андрэс (група Т. І. Ліпніцкай), Гансалес Касціліо Ульфрэд і Гіхара Эспонда Томас (група А. А. Каковінай), Гера Эрнандэс Анхель (група А. В. Самаль), Бернарда І дэ Сайяс Франциска і Чанг Вальдэс Нельса (група З. Е. Какошынкавай) і іншыя.

Усе студэнты паспяхова здалі і залікі.

М. МЯЦЕЛЬСКІ,
метадыст.

НАШЫ ВЫПУСКНІКІ

Глафіра Андрэеўна НОВІК, якую вы бачыце на гэтым здымку, скончыла філалагічны факультэт нашага ўніверсітэта ў 1962 годзе. Зараз яна працуе настаўніцай рускай мовы і літаратуры ў Высокскай сярэдняй школе Бярозаўскага раёна. Яна карыстаецца аўтарытэтам у сваім калектыве, вядзе вялікую грамадскую работу, высока трымае гонар выпускніцы БДУ імя У. І. Леніна.

ПАРАДЫ СТАРЭЙШЫХ

Самы адказны экзамен

Закончылася экзаменацыйная сесія. Пасля напружанай вучобы, хваляванняў студэнты атрымалі некалькі дзён адпачынку — зімовыя канікулы. А цяпер зноў пачынаюцца звычайныя студэнцкія будні.

Але не для ўсіх яны будуць звычайнымі. Студэнты 1 курса аддзялення журналістыкі будуць вучобу спалучаць з практыкай у рэдакцыях шматтыражных газет. Для некаторых гэта будзе першай пробай сіл у сваёй прафесіі, для іншых жа — яшчэ адзін крок у набыцці журналісцкага вопыту. Відаць, хто-ніхто з першакурснікаў палічыць: маўляў, што нам можа даць работа ў шматтыражцы, калі мы ўжо друкаваліся і на старонках рэспубліканскіх газет. Думаць так — памылкова. Для таго, хто сур'ёзна паставіцца да сваіх абавязкаў, работа ў шматтыражцы дасць многае: магчымасць пазнаць вытворчасць, пазнаёміцца з людзьмі, акунуцца, як кажуць, у жыццёвую атмасферу. Апрача таго, праца ў газеце невялікіх памераў вучыць пісаць лаканічна, умела падпарадкоўваючы факты канкрэтнай мэце. Тут для студэнта найбольш зручныя ўмовы авалодаць такімі аператыўнымі жанрамі, як інфармацыя, заметка, інтэрв'ю і рэпартаж. Ёсць магчымасць таксама паспрабаваць «сваё пяро» ў напісанні замалёўкі, фельетона. Словам, пры сур'ёзных адносінах да справы, можна шмат чаму навучыцца.

Мінулагодняя практыка першакурснікаў паказала, што не ўсе студэнты скарысталі першую сур'ёзную магчымасць на шляху авалодання журналісцкім майстэрствам. Былі і такія, што або рэдка заглядалі ў рэдакцыю, або атрымоўвалі заданні і не выконвалі іх. Так ставіліся да практыкі студэнты Зарэцкі, Капыловіч і некаторыя іншыя.

Яшчэ больш адказны экзамен на атрыманне журналісцкай сталасці прадстаіць вытрымаць студэнтам 3 і 4 курсаў аддзялення журналістыкі. Яны ідуць на шматтыднёвую практыку з адрывам ад вучобы, можна сказаць, у вялікі друк — абласныя, рэспубліканскія і іншыя газеты, на радыё і тэлебачанне. Па ўсёй рэспубліцы раз'едуцца нашы выхаванцы. Многія з іх апынуцца ў самых далёкіх кутках краіны — у Новасібірску, Красна-ярску, Калінінградзе, Адэсе, на Сахаліне. Ад таго, як яны будуць працаваць там, залежаць не толькі вынікі іх практыкі, але і гонар універсітэта.

Мінулагодняя практыка паказала, што нашы студэнты ўвогуле ўмеюць берагчы гэты гонар. З розных рэдакцый нашы практыканты прывезлі выдатныя характарыстыкі за добрасумленнасць, стараннасць, паспяховае авалоданне вопытам журналісцкай работы. Так, вельмі задаволены былі практыкай студэнткі Айзенштат работнікі газеты «Молодость Сибири». Як сур'ёзныя, удумлівыя журналісты, праявілі сябе ў час практыкі студэнты Анцыфераў, Кошман, Кукевіч, Кажамякін, Шохан Трукшына, Ісачанка, Калошка, Зарэмба, Асмолаў і многія іншыя.

Былі, на жаль, і такія, што да практыкі паставіліся абыякава, праяўлялі недысцыплінаванасць: Макарэвіч, Куляшоў, Дашчынскі. У выніку — 16 тыдняў прайшлі для іх недастаткова плённа.

Падобныя прыклады сведчаць аб несур'ёзных, безадказных адносінах некаторых студэнтаў да сваёй будучай прафесіі. А яна патрабуе аддачы ўсіх сіл, намаганняў, напружанай і натхнёнай работы. Толькі так можна падрыхтаваць сябе да пачэснай і адказнай пасады — быць падручным партыі ў барацьбе за камунізм.

Тым, хто сёння ідзе на сур'ёзны практычны экзамен, хацелася б пажадаць перш за ўсё патрабавальнасці да сябе і настойлівай журналісцкай вучобы. Вучыцца трэба ўсяму: і ўменню чула і адказна ставіцца да карэспандэнцкіх пісьмаў, не грэбаваць апрацоўваць іх, рыхтаваць да друку, правяраць і дамагацца рэагавання. Менавіта на пісьмах перш за ўсё правяраецца разуменне журналістам свайго грамадзянскага абавязку.

Адказны этап прафесіянальнай вучобы—выезды ў камандзіроўкі. Там пачынаючы журналіст застаецца сам-насам з жыццём. Каб паведаміць людзям праўду, патрэбна не павярхоўнае знаёмства з фактамі, з людзьмі, а дэталёвае вывучэнне іх, патрэбна высокая грамадзянская адказнасць і зацікаўленасць, не гаворачы ўжо аб добрасумленнасці. Здараецца, што пачынаючы журналіст паддаецца першапачатковаму ўражанню, не турбуе сябе ўсебаковым вывучэннем матэрыялу і тады падводзіць і рэдакцыю, і чытача. Верхаглядства трэба выкараняць у самым пачатку журналісцкага шляху.

Хацелася б выказаць яшчэ адну параду. У часе практыкі студэнты звычайна імкнуцца пісаць у розных жанрах — ад заметкі да нарыса і фельетона. Гэта добра, трэба спрабаваць, шукаць. Але, знайшоўшы, варта, на мой погляд, аддаваць перавагу якому-небудзь аднаму жанру і дамагацца ў ім майстэрства. У кожнага журналіста павінен быць свой любімы жанр, у якім ён дасягае найбольшага поспеху. «Мне даводзілася выступаць у розных жанрах, — пісаў М. Кальцоў,— але душу маю запаланіў фельетон».

Жадаю вам, дарагія сябры, вялікіх творчых поспехаў! Вяртайцеся з поўнымі папкамі надрукаваных матэрыялаў.

Е. Л. БОНДАРАВА,
дацэнт кафедры тэорыі і практыкі партыйна-савецкага друку.

Яшчэ адна кафедра ў нашым універсітэце

У гэтым навучальным годзе ў вышэйшых навучальных установах краіны ўведзена новая дысцыпліна — асновы навуковага камунізма.

Гэтымі днямі ў нашым універсітэце была створана кафедра асноў навуковага камунізма. Загадчыкам новай кафедры стаў кандыдат гістарычных навук Мікалай Рыгоравіч Круцько. У састаў кафедры асноў навуковага камунізма ўвайшлі таксама лепшыя выкладчыкі ўніверсітэта Уладзімір Васільевіч Цакуноў, Анатоль Уладзіміравіч Гусеў, Павел Паўлавіч Селіванчык.

Звяртаемся да старшакурснікаў

Першы экзамен. Некалькі студэнтаў стаяць ля дзвярэй, але ніхто не адважваецца першым пераступіць парог. Нарэшце, першая чацвёрка знікае за дзвярыма. Астатнія ліхаманкава перагортваюць канспекты, падручнікі. Думкі пераблыталіся, здаецца, нічога не памятаеш.

І вось выходзіць студэнтка. Разгублена разводзіць рукамі: «Двойка!».

Нават адказы наступнай чацвёркі не могуць рассеяць цяжкага настрою. Адзін за адным уваходзяць і выходзяць першакурснікі. Па іх тварах можна чытаць адзнакі, што яны атрымалі: добра, выдатна, здавальняюча, нездавальняюча.

Студэнт дрэнна падрыхтаваўся да экзаменаў — бывае. Пераацаніў свае сілы — таксама бывае. Але бывае і іншае. Рыхтаваўся, шмат рыхтаваўся, а вось зайшоў у аўдыторыю і... ўсё забыў. Той, хто ведаў на «выдатна», адказвае на «добра» і г. д. Мы, першакурснікі, яшчэ не ведаем, як змагацца з такім «шокавым» станам. Будзем вельмі ўдзячныя старшакурснікам, калі яны на старонках нашай універсітэцкай газеты раскажуць, што ім дапамагае пры здачы экзаменаў і што трэба рабіць, каб адказваць у поўную меру сваіх сіл.

У. ПІХАЛЕНКА,
студэнт 1 курса завочнага аддз. журналістыкі.

ДРУГІ КОНКУРС

на лепшую студэнцкую работу па праблемах Лацінскай Амерыкі праводзяць Савецкая Асацыяцыя дружбы і культурнага супрацоўніцтва з краінамі Лацінскай Амерыкі, Студэнцкі Савет СССР, Інстытут Лацінаамерыканскага семінара студэнтаў у Маскве.

У конкурсе могуць удзельнічаць савецкія і замежныя студэнты. Работы на конкурс прадстаўляюцца на рускай, іспанскай, англійскай або французскай мовах, надрукаваныя на машынцы ці ў рукапісным выглядзе; яны абавязкова павінны быць забяспечаны бібліяграфіяй і мець неабходныя спасылкі на выкарыстаную літаратуру.

Тэрмін прадстаўлення работ на конкурс— 15 красавіка г. г.

Аўтары трох лепшых работ будуць узнагароджаны дыпломамі і запрошаны ў якасці гасцей у адзін з міжнародных лагераў моладзі ў СССР.

Журы конкурсу: Прэзідэнт Савецкай Асацыяцыі дружбы і культурнага супрацоўніцтва з краінамі Лацінскай Амерыкі А. І. Хачатуран (старшыня журы), Старшыня Студэнцкага Савета СССР Ю. Ф. Харламаў, дырэктар Інстытута Лацінскай Амерыкі прафесар С. С. Міхайлаў, доктар гістарычных навук, прафесар С. А. Ганіёнскі, доктар эканамічных навук М. В. Данілевіч, сакратар Лацінаамерыканскага семінара Н. С. Дзіко (сакратар журы).

Работы павінны быць прадстаўлены ў сакратарыят Лацінаамерыканскага семінара студэнтаў (Масква, праспект Калініна, 16. Дом дружбы з народамі зарубежных краін).

КРЫХУ ГУМАРУ

* * *

— Ну, як новы варатар?
— Трымаецца малайцом. Яшчэ ні разу не ўпаў на мяч.

* * *

Маці папракала сына, што той кожны дзень прыносіць «двойкі». І вось аднойчы ён прыбег дамоў радасны:
— Мама!
— Ну, што там яшчэ?
— Я сёння не прынёс «двойкі»! Я пакінуў іх разам з дзённікам у школе.

ЗАЦЯГНУЎШЫЯСЯ КАНІКУЛЫ

Пачаліся яны ў школе маладога лектара ў маі мінулага года і працягваюцца па сённяшні дзень.

Але пачнем усё па парадку. Мы жывём у бурны, цікавы час, калі савецкая сапраўднасць вылучае шмат новых, карысных і неабходных форм грамадскай работы сярод працоўных. Грамадскія канструктарскія бюро, добраахвотныя народныя дружыны, саветы клубаў і бібліятэк, школы перадавога вопыту і г. д. Ініцыятарамі многіх такіх пачынанняў з'яўляецца моладзь.

Цяпер цяжка ўстанавіць, хто першым сказаў — створым ва ўніверсітэце школу маладога лектара. Камітэт камсамола прымусіў паварушыцца многіх. Ідэя была адобрана ЦК ЛКСМБ, і школу стварылі. У яе ўвайшлі найбольш здольныя і схільныя да гэтай работы студэнты і аспіранты.

Кіраўніком школы быў зацверджаны адзін з энтузіястаў гэтага пачынання і добры арганізатар — студэнт гістфака Э. Лейкін.

Партком універсітэта, група таварыства «Веды» дапамаглі камсамольцам паставіць школу маладога лектара на ногі. Быў распрацаваны план работы, зацверджана тэматыка лекцый і семінараў. За кароткі час школа пачала заваёўваць добрае імя, з'явіўся свой невялікі вопыт работы. Для слухачоў было прачытана дванаццаць лекцый пераважна аб маральным кодэксе будаўніка камунізма. Лекцыі чыталі лепшыя лектары ўніверсітэта, гарадскога і рэспубліканскага таварыства «Веды». Першыя лекцыі ў школе аб мастацтве аратара, аб майстэрстве і культуры мовы былі прачытаны лектарамі з Масквы. Адбыліся два семінары па найбольш цікавых і актуальных тэмах лекцый. Пазней кожны слухач атрымаў заданне распрацаваць і падрыхтаваць лекцыю на адну з тэм і пасля яе абмеркавання выступіць з ёй перад насельніцтвам. Такія выступленні былі і нямала. Добрае слова хочацца сказаць пра некаторых слухачоў школы маладога лектара: аспірантаў Шалатоніна, Напрэева, Рабава, студэнтаў Насцюшонка, Кузьміна, Бекера і іншых.

Іх лекцыі заўсёды праходзілі з поспехам. Яны ўмела неслі ў масы жывое слова.

Школа маладога лектара! Нам гэта здаецца вельмі важным і патрэбным.

Вялікую ўвагу ўдзяліў ідэалагічнай рабоце чэрвеньскі Пленум ЦК КПСС. Толькі ў гэтым святле, па-партыйнаму трэба ацэньваць вынікі работы школы маладога лектара. Яна заслугоўвае ўсялякай падтрымкі і адабрэння з боку парткома, таварыства «Веды» і іншых грамадскіх арганізацый. Камітэт камсамола ўніверсітэта заслугоўвае ў гэтых адносінах пахвалы, а вопыт работы школы — няхай нават невялікі — распаўсюджвання ва ўсёй рэспубліцы.

На вялікі жаль, нам прыдзецца сказаць адно «але». Каб полымя не згасла, яго неабходна падтрымліваць. Недастаткова даць добры лозунг, мала толькі праявіць ініцыятыву, а потым забыць аб ёй. Каб давесці добры пачын да мэты, неабходна карпатлівая паўсядзённая работа і праверка выканання. Аб гэтай ісцне, як бачна, забылі ў камітэце камсамола. Школа маладога лектара, арганізаваная восенню 1962 года, фактычна спыніла сваё існаванне ў маі 1963 года. Колькасць слухачоў у школе была непастаяннай, некаторыя заняткі зрываліся. Асобныя лекцыі чыталіся не на належным узроўні, што выклікала незадавальненне слухачоў. Пры наборы ў школу маладога лектара дапушчаны памылкі, падрыхтоўчая арганізатарская работа праведзена яўна недастаткова.

Камітэт камсамола на працягу першага семестра гэтага навучальнага года не абмяркоўваў работу школы маладога лектара.

Усё гэта і некаторыя іншыя істотныя недахопы перашкаджалі ў рабоце школы. Пэўна, таму наша размова з Лейкіным праходзіла ў двух розных напрамках: аб тым, што марылася і думалася, калі стваралі школу і аб тым, што атрымалася. Але нам хочацца верыць, што гэтыя думкі будуць ажыццёўлены, калі школа маладога лектара зноў пачне сваю работу.

Пытанне аб рабоце школы абмеркавана на пасяджэнні парткома ўніверсітэта, дзе, у прыватнасці, рашана: увесці школу маладога лектара ў састаў створанага факультэта грамадскіх прафесій на правах аддзялення; камсамольскім і партыйным бюро факультэтаў правесці набор слухачоў у школу і зацвердзіць іх на пасяджэннях бюро; камітэту камсамола і бюро групы таварыства «Веды» прапанаваць распрацаваць тэматыку лекцый і семінараў школы, выпрацаваную на падставе рашэнняў XXI з'езда КПСС і апошніх пленумаў ЦК КПСС.

Трэба спадзявацца, што памылкі, якія былі дапушчаны ў рабоце школы маладога лектара ў мінулым навучальным годзе, сёлета будуць ліквідаваны а сама школа стане надзейным памочнікам партыйнай, камсамольскай і іншых грамадскіх арганізацый універсітэта ў барацьбе за выхаванне савецкага маладога чалавека, вартага эпохі камунізма.

А. АЎВАКУМАЎ,
студэнт 5 курса завочнага аддз. журналістыкі.

Эпітафіі і эпіграмы Роберта Бёрнса ў перакладзе Язэпа Семяжона

Вялікі шатландскі паэт Роберт Бёрнс, дзякуючы перакладам, гаворыць цяпер на многіх мовах свету. У прыватнасці, шматлікія яго вершы і паэмы цудоўна гучаць па-беларуску. Заслуга ў гэтым — выкладчыка англійскай мовы нашага ўніверсітэта, аднаго з лепшых беларускіх перакладчыкаў Язэпа Ігнатавіча Семяжона, пераклады якога твораў Роберта Бёрнса і Джані Радары вылучаны на атрыманне рэспубліканскай прэміі імя Янкі Купалы за 1963 год.

На партрэт знатнай персоны

З такой укормленасцю твару
Вам быць бы шыльдай пры тавары,
Дзе надпіс
Гэтакі прыблізна:
«Свіныя вушы, лыч і галавізна...»

На помнік звяглівай пляменніцы Грызель Грым

Дзівіся ля магілы пілігрым,
Якая д'ябальская ў смерці сіла, —
Што нават гэту грыжу
Грызель Грым
Загрызла і зубоў не пакрышыла!

З лыжнага турысцкага прабегу па рэспубліцы вярнулася вялікая група студэнтаў нашага ўніверсітэта. «Хімічныя веды — у масы» — пад такім дэвізам праходзіў прабег. Гэты здымак зрабіў у час прывалу ў Гарадокскім раёне Віцебскай вобласці адзін з удзельнікаў прабегу студэнт першага курса фізфака Анатоль САЧОК.

Замест фельетона

Як Капернік глядзеў на матэрыю?

Прызнацца, не пашанцавала мне ў гэтую сесію. Я так і не пабываў на экзаменах у студэнтаў нашага ўніверсітэта. А вельмі хацелася паслухаць змястоўныя адказы будучых хімікаў, гісторыкаў, фізікаў. Кажуць, многія студэнты гэтых, ды і іншых факультэтаў адказвалі вельмі добра.

Была, праўда, у мяне гадзінка вольная. Дай, думаю, пайду да філолагаў, пагляджу, чым яны радуюць сваіх выкладчыкаў. Зайшоў у адну аўдыторыю, другую... Пуста. Ля трэціх дзвярэй спыніўся: «Цішэй, ідзе экзамен па гісторыі філасофіі!». Адчыняю дзверы, ціхенька, зразумела. Пуста, зноў пуста.

Няўжо экзамен закончыўся? Так і ёсць. Аўдыторыя, як бераг Мінскага мора пасля нядзелі — усюды шматкі паперы, цэлафанавыя абгорткі ад цукерак (бачна, камусьці горка стала). Маю ўвагу прыцягнуў аркуш на адным са сталоў. На ім — дзве фразы, два кароценькіх сказы. Розныя почыркі:

— Галя, як Капернік глядзеў на матэрыю?

— Звычайна...

Так, звычайная гісторыя. Адзін забыўся, другі падказаў. Толькі наўрад ці такая падказка дапамагла. Я вось таксама звычайна гляджу на матэрыю і не бачу яе. Бачу горы, лясы, рэкі... А вось матэрыю не бачу. І тут мяне самога зацікавіла: «Сапраўды, як Капернік глядзеў на матэрыю?».

Вось што значыць няма глыбокіх ведаў. Нават на такое простае пытанне не адкажаш. Я выцягнуў быў з кішэні блакноцік, каб пашукаць там адказ (ён мне часам дапамагаў), як заўважыў у куточку скрутак.

Можа хто забыўся? Ведаеце, экзамен, хваляванні, думка працуе ў адным кірунку.

Узяў і... скрутак рассыпаўся. Паперак з пяцьдзесят назбіраў. І усе яны спісаны дробненькім почыркам.

О-о-о! Дык гэта ж цэлы скарб! Энцыклапедычны слоўнік па гісторыі філасофіі! Чытаю. Увесь Гегель уклаўся ў дваццаць радкоў. Юму яшчэ менш пашанцавала — у «слоўніку» сказана, што ён не дапускаў пазнавальнасць рэчаў. Штосьці накшталт агностыка. Добра — коратка і ясна. Вось так схопліваць сутнасць я не магу, тут патрэбны здольнасці. І час, канешне. Трэба ж прачытаць пра філосафа падрабязна, потым асэнсаваць, падумаць, як коратка запісаць. Не, што ні кажыце, а праца вялікая. І чаму яе многія выкладчыкі як мае быць не цэняць?

У кожным лісточку я знаходзіў для сябе адкрыцці. Нядобра быць прафанам, трэба прачытаць усё, пакуль ёсць час. Я ўпершыню даведаўся, што «Галілей «разглядзеў Млечны шлях», а «браты Баўэры прапаведавалі сябе вышэй усякай сапраўднасці». Новым для мяне было і тое, што «Бэкан перанёс метафізічны метад мыслення з прыродазнаўства ў навуку».

Канешне, я не прыдзіраўся да асобных выразаў — аўтар «слоўніка» спяшаўся, яму на падрыхтоўку да экзамену было дадзена, пэўна, усяго пяцьшэсць дзён. Ну, напрыклад, я верна схапіў думку аб тым, што Платон сапраўды «заснавальнік аб'ектыўнага ідэалізму», а «Прудон не дыялектык, а метафізік, бо эканамічныя катэгорыі капіталізму для яго — вечныя прынцыпы чалавечага розуму». На тое і філолаг, каб вобразна выказвацца!

Двойчы я чытаў паэму Лукрэцыя Кара «Аб прыродзе рэчаў», але ні разу не заўважыў, што яна «насычана барацьбой супраць бога». Вось што значыць здольнасці! Я ўяўляю, што нагаварыў гаспадар гэтага скрутку на экзамене, калі ў нататках яго такія яркія думкі. Пазайздросціш такім людзям.

Мае думкі перапыніла цёця Даша, наша прыбіральшчыца. Яна стукнула вядром, асуджальна паглядзела на мяне і прабурчэла:

— Чаго чужыя шпаргалкі збіраеш? Сам не можаш напісаць?

Збянтэжаны, я выйшаў з аўдыторыі.

Даніла ШЫЛА.

Ад рэдакцыі: Калі вярстаўся гэты нумар, у рэдакцыю пазванілі з першай групы пятага курса аддзялення беларускай мовы і літаратуры. Расшуквалі Данілу Шылу: «Кажуць, ён падабраў наш скрутак?». Званіла дзяўчына, але прозвішча свайго так і не назвала.

КОНЮШКА Іван Макаравіч

Пасля непрацяглай і цяжкай хваробы 31 студзеня г. г. памёр адзін са старэйшых работнікаў хімічнага факультэта дацэнт І. М. Конюшка.

І. М. Конюшка нарадзіўся ў беднай сялянскай сям'і. У 1938 годзе ён скончыў хімічны факультэт універсітэта. Усё далейшае жыццё яго было непарыўна звязана з хімічным факультэтам: аспірант, асістэнт, дацэнт кафедры аналітычнай хіміі з 1956 года і да канца жыцця — такія асноўныя вехі яго жыццёвага шляху.

З вялікім энтузіязмам аддаваўся Іван Макаравіч навукова-даследчай рабоце. Напісаны ім падручнік па якаснаму хімічнаму аналізу атрымаў адабрэнне і падрыхтоўваўся аўтарам да другога выдання.

І. М. Конюшка актыўна ўдзельнічаў у грамадскім жыцці ўніверсітэта. Ён з'яўляўся членам мясцовага камітэта, старшынёй праўбюро факультэта, намеснікам старшыні рэспубліканскай секцыі хіміі таварыства «Веды», намеснікам старшыні рэспубліканскага аддзялення хімічнага таварыства імя Д. І. Мендзелеева, членам хімічнай секцыі навукова-тэхнічнага савета пры Міністэрстве вышэйшай, сярэдняй спецыяльнай і прафесіянальнай адукацыі БССР.

Пайшоў з жыцця сціплы чалавек, чулы таварыш, у вышэйшай ступені дысцыплінаваны работнік, для якога абавязак службовы і грамадскі быў вышэй за ўсё.

Памяць аб Івану Макаравічу Конюшку назаўсёды застанецца ў нашых сэрцах.

ГРУПА ТАВАРЫШАЎ.

Спартыўныя навіны

Сустрэчы сяброў

Як мы паведамлялі ўжо, у Мінску гасціла спартыўная дэлегацыя азербайджанскіх студэнтаў. Другі дзень таварыскіх спаборніцтваў гандбалістаў быў не такі ўдалы, як першы, для нашых спартсменаў: жанчыны зноў выйгралі ў бакінскіх медыкаў з лікам 9:2 (4:1), але ў мужчын перамогу атрымалі госці — 21:10 (11:3).

Адбыліся дзве гульні і ў баскетбалістаў. Тут нашымі супернікамі былі студэнты Азербайджанскага ўніверсітэта. Каманды абмяняліся перамогамі: у першы дзень прайгралі нашы хлопцы — 60:65 (27:28), а назаўтра — госці з лікам 45:47.

Г. БУГРЫМ.

Рэдактар М. ІОСЬКА.

Адрас рэдакцыі: Мінск, Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, 212. Тэл. 2-07-19.

Друкарня Белсаўпрофа. АТ 02067. Тыр. 2000. Зак. 653.